

Spoštovana evropska poslanka, spoštovani evropski poslanec,

ob današnjem pričetku Vrha OZN o trajnostnem razvoju, na katerem bo sprejeta Agenda 2030 za trajnostni razvoj, obeležujemo tudi prvo leto od objave besedila trgovinskega sporazuma CETA. Sporazum, ki obsega kar 1634 strani, bo nedvomno prinesel vrsto sprememb na številnih področjih in posredno vplival tudi na države v razvoju ter Cilje trajnostnega razvoja. Trg EU sodi med najbolj odprte trge za uvoz kmetijskega blaga iz najmanj razvitih držav sveta in obseg izvoza tega blaga iz najmanj razvitih držav je štirikrat višji v primerjavi s Kanado in ZDA.

Toda načrtovana liberalizacija trgovine v okviru sporazuma CETA utegne to temeljito spremeniti.

Najmanj razvite države lahko izgubijo svoje tržne deleže v trgovini s kmetijskim blagom, saj bi te lahko prevzelo kanadsko blago, ki bo postalo konkurenčnejše pod novimi pogoji. Posledice za najmanj razvite države so v ekonomskem smislu lahko znatne. Tudi vplivi sporazuma CETA na področja, ki jih opredeljujejo Cilji trajnostnega razvoja, niso zanemarljivi. Evropska komisija npr. ni pristala na predlog Kanade, naj v sporazum vpelje sankcije v primeru nespoštovanja mednarodnih standardov dela. Sporazum bo po pričakovanjih vodil v uvoz umazanih goriv iz Kanade, ki imajo znatno višje emisije toplogrednih plinov v primerjavi s konvencionalnimi gorivi. Liberalizacija storitev lahko vodi v manj dostopne osnovne storitve, kot so zdravstvo ali komunalne storitve, pravila o intelektualni lastnini pa bodo vodila v podražitev zdravil v Kanadi in dražja semena za kmetijsko proizvodnjo.

Vsa naštetna področja nedvomno vplivajo na Cilje trajnostnega razvoja in države v razvoju, zaradi česar bi morala biti ustrezno naslovljena v okviru skladnosti politik za razvoj. Toda Poročilo o skladnosti politik za razvoj sporazuma CETA ne omenja niti z eno samo besedo, prav tako pa do danes ni bila izdelana nobena obsežna presoja vplivov sporazuma. Skladnost politik za razvoj, kot komplementaren instrument za krepitev blaginje in razvoja, je v EU očitno zgolj mrtva črka na papirju.

Zato vas pozivamo,

- **da se zavzamete za izdelavo obsežne presoje vplivov sporazuma CETA, vključno z implikacijami na države v razvoju, človekove pravice, javno zdravje, zaposlovanje in okolje, ki bo ustrezno naslovljena in ponudila odgovore na številna odprta vprašanja;**
- **ne podprete sporazuma s svojim glasom, vsaj dokler niso na voljo kredibilni odgovori na zgornja vprašanja.**

S spoštovanjem,

Andrej Gnezda
Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj

Kontakt: Andrej Gnezda, andrej@umanotera.org, 01 439 7100.